

LAAJAKAISTA KAIKILLE 2015 / Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelma

Marianne Selkäinaho / MMM

Laajakaista kaikille 2015

- Valtioneuvoston teki 4.12.2008 periaatepäätöksen valtakunnallisesta laajakaistahankkeesta.
- Laajakaista 2015 -hankkeen tavoitteena on, että lähes kaikki (yli 99 % väestöstä) vakinaiset asunnot sekä yritysten ja julkishallinnon organisaatioiden toimipaikat ovat enintään kahden kilometrin etäisyydellä 100 Mbit/s nopeudella toimivasta valokuitu- tai kaapeliverkosta.
- Hankkeen tavoitteena on nopeiden laajakaistaverkkojen rakentaminen sellaisilla alueilla, joihin näitä verkkoja ei kaupallisesti todennäköisesti rakenneta.
- Kuluttajat hankkivat yhteyden liittymiä tarjoavalta teleyritykseltä omalla kustannuksellaan.

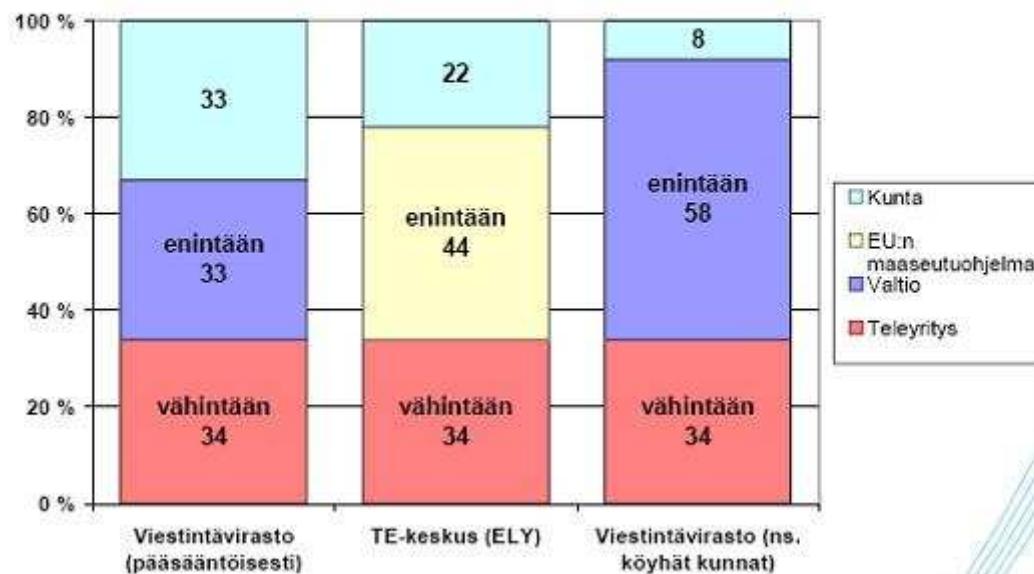

Laajakaista kaikille 2015

- Julkinen tuki jakautuu valtion, kuntien ja EU:n kesken.
- Teleyritykset maksavat hankkeen kustannuksista vähintään kolmanneksen.
- Valtio varannut 66 milj. euroa valtiontukeen, jota voi hakea Viestintävirastolta
- EU:n maaseutuohjelman rahoitus n. 25 milj. euroa, jota haetaan ELY-keskuksilta

Laajakaista kaikille 2015

Maksuosuudet ja tuen myöntäjät laajakaistahankkeissa

Laajakaista kaikille 2015

- Kuntien maksuosuudet laajakaistahankkeessa perustuvat kuntien taloudelliseen kantokykyyn, väestötiheyteen sekä laajakaistahankkeiden laajuuteen ja kustannuksiin.
- Lausuntokierroksen palautteen perusteella otettiin yhdeksi lisäkriteeriksi kustannukset per asukas.
- 8 ja 33 % kuntien hankkeita tuetaan kansallisin varoin ja 22 % kuntien hankkeita tuetaan EU:n maaseuturahaston elvytysvaroilla.
- Ministereiden kirje kuntalistoista (8, 22 ja 33 % kunnat) lähetettiin 25.1.2010. Kuntalistat olivat kommentoilla 23.2.2010 asti ja tämän jälkeen LVM:ssä tehtiin palautteen johdosta muutoksia laskukaavoihin.

Laajakaista kaikille 2015

8 % kuntien listalla on 41 kuntaa ja 22 % kuntien listalla 59 kuntaa.

esitys 22 % kunnista:

- Heinävesi Etelä-Savo
- Hirvensalmi Etelä-Savo
- Honkajoki Satakunta
- Isojoki - Storå Etelä-Pohjanmaa
- Joutsa Keski-Suomi
- Juuka Pohjois-Karjala
- Juva Etelä-Savo
- Kaavi Pohjois-Savo
- Kangasniemi Etelä-Savo
- Karstula Keski-Suomi
- Keitele Pohjois-Savo
- Kerimäki Etelä-Savo
- Kesälahti Pohjois-Karjala
- Kiuruvesi Pohjois-Savo
- Kuhmalampi Pirkanmaa
- Kustavi - Gustavs Varsinais-Suomi
- Kuusamo Pohjois-Pohjanmaa
- Kyyjärvi Keski-Suomi
- Kärsämäki Pohjois-Pohjanmaa
- Lappajärvi Etelä-Pohjanmaa
- Lestijärvi Keski-Pohjanmaa

esitys 22 % kunniksi:

- Lieksa Pohjois-Karjala
- Mäntyharju Etelä-Savo
- Nurmes Pohjois-Karjala
- Padasjoki Päijät-Häme
- Paltamo Kainuu
- Perho Keski-Pohjanmaa
- Perutunmaa Etelä-Savo
- Pihtipudas Keski-Suomi
- Pomarkku - Päämark Satakunta
- Punkaharju Etelä-Savo
- Pyhäjärvi Pohjois-Pohjanmaa
- Pyhäntä Pohjois-Pohjanmaa
- Rantasalmi Etelä-Savo
- Rautalampi Pohjois-Savo
- Ristiina Etelä-Savo
- Rovaniemi Lappi
- Ruokolahti Etelä-Karjala
- Ruovesi Pirkanmaa
- Rääkkylä Pohjois-Karjala
- Savitaipale Etelä-Karjala
- Sievi Pohjois-Pohjanmaa
- Siikajoki Pohjois-Pohjanmaa
- Simo Lappi
- Soini Etelä-Pohjanmaa
- Sonkajärvi Pohjois-Savo
- Sulkava Etelä-Savo
- Sysmä Päijät-Häme
- Tervo Pohjois-Savo
- Tohmajärvi Pohjois-Karjala
- Toholampi Keski-Pohjanmaa
- Toivakka Keski-Suomi
- Valtimo Pohjois-Karjala
- Varpaisjärvi Pohjois-Savo
- Vesanto Pohjois-Savo
- Veteli - Vetil Keski-Pohjanmaa
- Vieremä Pohjois-Savo
- Viitasaari Keski-Suomi
- Ähtäri - Etseri Etelä-Pohjanmaa

Laajakaista kaikille 2015 / kuntalistat 8, 22 ja 33 % kunnat

- LVM:n asetus 8 ja 33 % kunnista annettiin huhtikuussa (kuntalista löytyy osoitteesta:
<http://www.lvm.fi/web/fi/tiedote/view/1157092>
- Lista 22 % kunnista sisällytetään hanketukiasetukseen
- Laajakaista kaikille -sivusto:
<http://www.mintc.fi/web/fi/243>

Valtioneuvoston päätös haja-asutusalueiden laajakaistahankkeen kansallisen tukimäärärahan jakautumisesta maakunnittain (8 ja 33 % kunnat)

Etelä-Karjala 1 953 000 euroa	Pirkanmaa 945 000 euroa
Etelä-Pohjanmaa 693 000 euroa	Pohjanmaa 567 000 euroa
Etelä- Savo 3 528 000 euroa	Pohjois-Karjala 4 788 000 euroa
Häme 252 000 euroa	Pohjois-Pohjanmaa 2 520 000 euroa
Itä-Uusimaa 567 000 euroa	Pohjois-Savo 4 788 000 euroa
Kainuu 9 513 000 euroa	Päijät-Häme 1 512 000 euroa
Keski-Pohjanmaa 189 000 euroa	Satakunta 1 827 000 euroa,
Keski-Suomi 6 804 000 euroa	Uusimaa 189 000 euroa
Kymenlaakso 1 827 000 euroa	Varsinais-Suomi 3 465 000 euroa
Lappi 16 947 000 euroa	Ahvenanmaa 126 000 euroa

Laajakaista kaikille 2015

- 22 % hankkeisiin tuki jaetaan ELY-keskuksiin tulleiden hakemusten perusteella
- Laajakaistatukilaki (1886/2009) tuli voimaan 1.1.2010.
- Laajakaistatukilain yhteydessä tehtiin muutoksia myös lakiin maaseudun kehittämiseen myönnettävistä tuista (1443/2006). Lakimuutoksen numero 1887/2009
- Komissio edellytti laajakaistalakiin uusia ja tiukempia ehtoja laajakaistatukiohjelman päävaiheen hyväksymisen edellytyksenä, josta seurasi lakimuutos

Laajakaista kaikille 2015

- hankkeen päävaiheen notifiointiesitys lähetettiin komissioon 18.2.2010
- 2 kuukauden käsittelyaika
- hyväksyntä saataneen toukokuun alussa
- maakunnat voivat tämän jälkeen aloittaa ensimmäisten päävaiheen hankkeiden kilpailutuksen
- kilpailutuksen jälkeen hakemukset ELY-keskukselle
- hanketukiasetuksen muutoksen on oltava voimassa ennen kuin hakemuksia voidaan ottaa vastaan (toukokuu)

Laajakaista kaikille 2015 ja toimenpide 321

- Maakuntien liitot kilpailuttavat maakunnan alueella toteuttavien laajakaistahankkeiden toteuttajat ja nämä maakuntien valitsevat toteuttajat lähettävät tukihakemuksensa joko alueen ELY-keskukseen tai Viestintävirastolle.
- ELY-keskuksessa hankekäsittelijän tulee ennen päätöksentekoa pyytää lausunto Viestintävirastosta. Lausunnossaan Viestintävirasto ottaa kantaa sekä alueen tukikelpoisuuteen ja hyväksyttäviin kustannuksiin. Viestintäviraston lausunnon jälkeen ELY-keskuksen hankekäsittelijä voi tehdä päätöksen.

Kahdentasoisia laajakaistahankkeita

- EU:n elvytysvaroilla rahoitettavat laajakaistahankkeet ja maaseudun kehittämisohjelman toimenpiteen 321 kautta aiemminkin mahdolliset telemaattisten yhteyksien kehittämishankkeet on erotettava toisistaan.
- (EY) N:o 1698/2005 artiklan 16 a 1 kohdan g alakohdassa tarkoitettuja laajakaistahankkeita koskevat eri tukitasot ja hankkeen kokorajoitukset kuin ohjelmassa jo aiemmin mahdollisina olleita hankkeita.

Laajakaista kaikille 2015

- Vuoden 2009 aikana maakuntaliitot suunnittelivat maakunnalliset laajakaistarakentamisen hankeohjelmat.
- Hankeohjelmiin sisältyi yhteensä noin 800 hanketta ja niiden yhteenlaskettu kustannusarvio on noin 0,5 mrd. euroa.
- Hankkeilla on tarkoitus rakentaa laajakaistaverkkoa noin 40 000 kilometriä ja tarjota mahdollisuus edistyksellisiin viestintäpalveluihin noin 130 000 käyttäjälle haja-asutusalueella.

Yleistä kuituverkoista:

Valtakunnallinen strategia

- Valtakunnallinen tietoyhteiskuntaohjelma linjaa
- seuraavasti strategisissa tavoitteissaan vuodelle 2015:
  - ”Tietoliikenneverkko on **alueellisesti kattava** sekä kansainvälisesti vertailtuna **nopea, luotettava ja kohtuuhintainen**. Kotitalouksissa ja yrityksissä käytetään yleisesti **100 Mb/s** yhteysnopeuksia. Uudis- ja peruskorjatut rakennukset on varustettu **valokaapeliyhteyksin**, joka mahdollistaa aina 1 Gb/s ulottuvat yhteysnopeudet.”

Kuitua vai kuparia?

Valokuitu

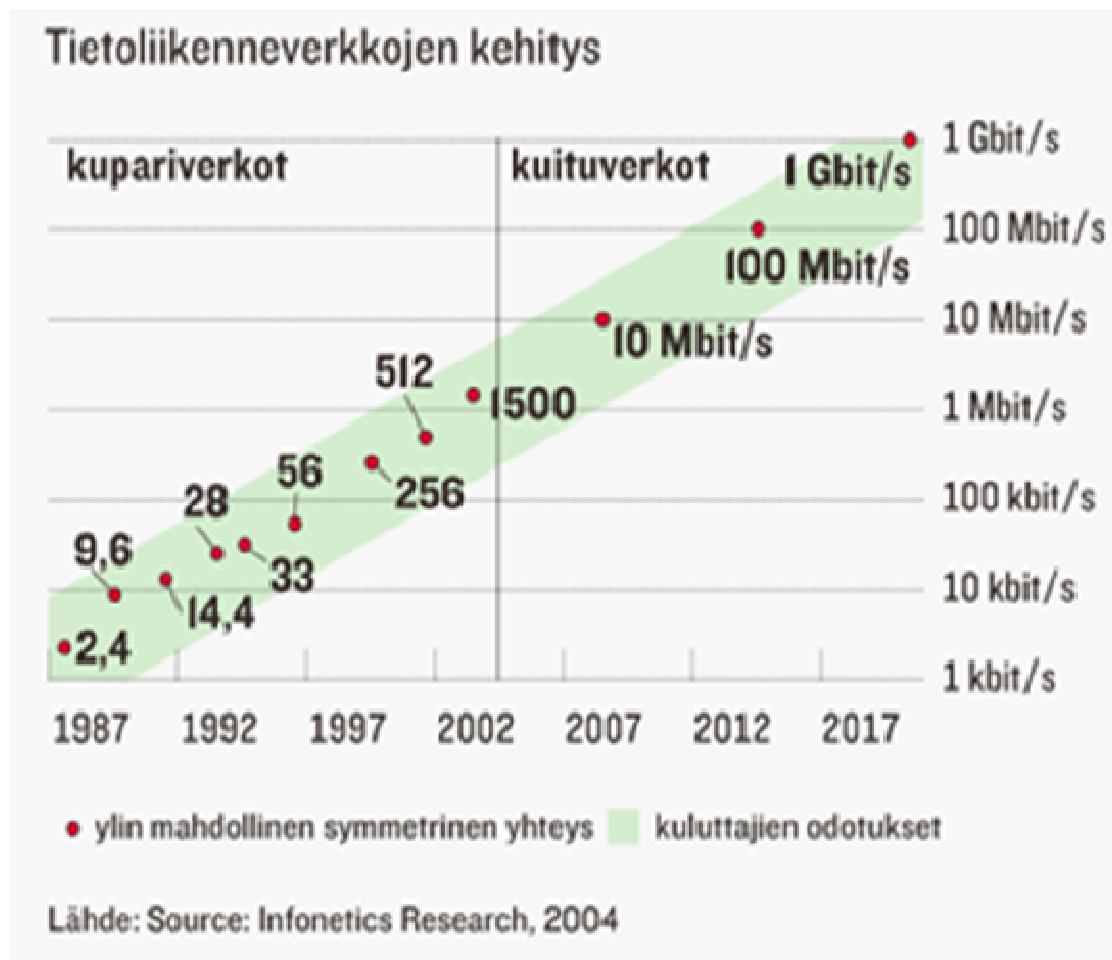
vs.

Kupari

- etäisyys ei vaikuta nopeuteen
- perusnopeus nyt 100/100 Mbps
- asiakas päättää haluamistaan palveluista → kilpailu alentaa hintoja
- haja-asutusalueiden ainut mahdollisuus tulevaisuudessa riittävään tiedonsiirtoon
- monipalveluverkko (puhelut, tv, Internet, video, hyvinvointipalvelut)

- ✓ etäisyys vaikuttaa oleellisesti nopeuteen
- ✓ ADSL –nopeus 8/1 Mbps (teoriassa, etäisyys 1-2 km)
- ✓ palvelut sidottu operaattoriin
- ✓ linjoja puretaan (TeliaSonera)
- ✓ jotta saataisiin kunnon nopeudet syrjäseuduillekin, johtoetäisyyksiä pitäisi lyhentää → uusia keskuksia haja-asutusalueille
- ✓ laajakaista; Internet

KUPARIN RAJAT "TULLEET" JO VASTAAN

KUITU ON TURVALLINEN VAIHTOEHTO

- ei yhteysongelmia
- ei sääongelmia
- ei säteilyä
- säästää energiaa
- kestoikä jopa 50 v
- hyvin tehtynä (suunnittelu, toteutus ja dokumentointi) helppo ylläpitää
- se alue, joka ehtii ensin, korjaa suurimmat hyödyt
- ALUEELLINEN TASA-ARVO

MAHDOLLISUUKSIEN VERKKO

- avoin valokuituverkko sekä loppukäyttäjille että palveluntarjoajille
- laaja nykyaikaisten, sähköisten palveluiden palveluvalikoima – jokaiselle jotakin
- valokuituverkossa peruspalveluita ovat mm. huippunopea laajakaista, IPTV, puhelu- sekä tilausvideopalvelut
- valokuituliittymällä voidaan korvata kaikki olemassa olevat tietoliikenneyhteydet; laajakaista, kaapeli-, satelliitti- ja digi-tv – liittymät sekä lankapuhelinliittymät
- valokuidussa rajaton kapasiteetti
- kestää hyvin tulevaisuuden muutokset

MAHDOLLISUUKSIEN VERKKO

- kaistanleveys tarjottaville palveluille 100/100 Mbps
- yhteyksien symmetrisyys
- perinteisten Internet-yhteyksien kaistanleveys 2-10 Mbps molempiin suuntiin
- monipuolinen tietoliikenneyhteys nostaa kiinteistön jälleenmyyntiarvoa
- mahdollistaa maaseudun elinvoimaisuuden ja asuttavuuden sekä tehokkaan etätyön
- kotitalousvähennys mahd. käytettävissä tietoliikenneyhteyksien rakentamistyöhön (yksityishenkilöillä)

MAHDOLLISTAA MAASEUDUN ELINVOIMAISUUDEN JA ASUTTAVUUDEN

- paljon pieniä yrityksiä/maatalousyrityksiä hajallaan maakunnassa huonojen yhteyksien päässä
- merkittävä kriteeri yrityksen sijoittumiselle
- vetovoimatekijä: houkuttelee asiantuntevia työntekijöitä sekä paluumuuttajia
- työvoiman pysyvyys – ympäristön viihtyvyys
- taloudellisuus (kotitoimisto, etähuolto, edullisemmat palkkakulut)
- uusi pohja tulevaisuuden palveluille, kuten
  - hyvinvointipalvelut; mahdollistaa vanhenevan väestön hoidon pidempään kotioloissa
  - videovalvontapalvelut; kotitalouden ja tuotantolaitoksen välillä

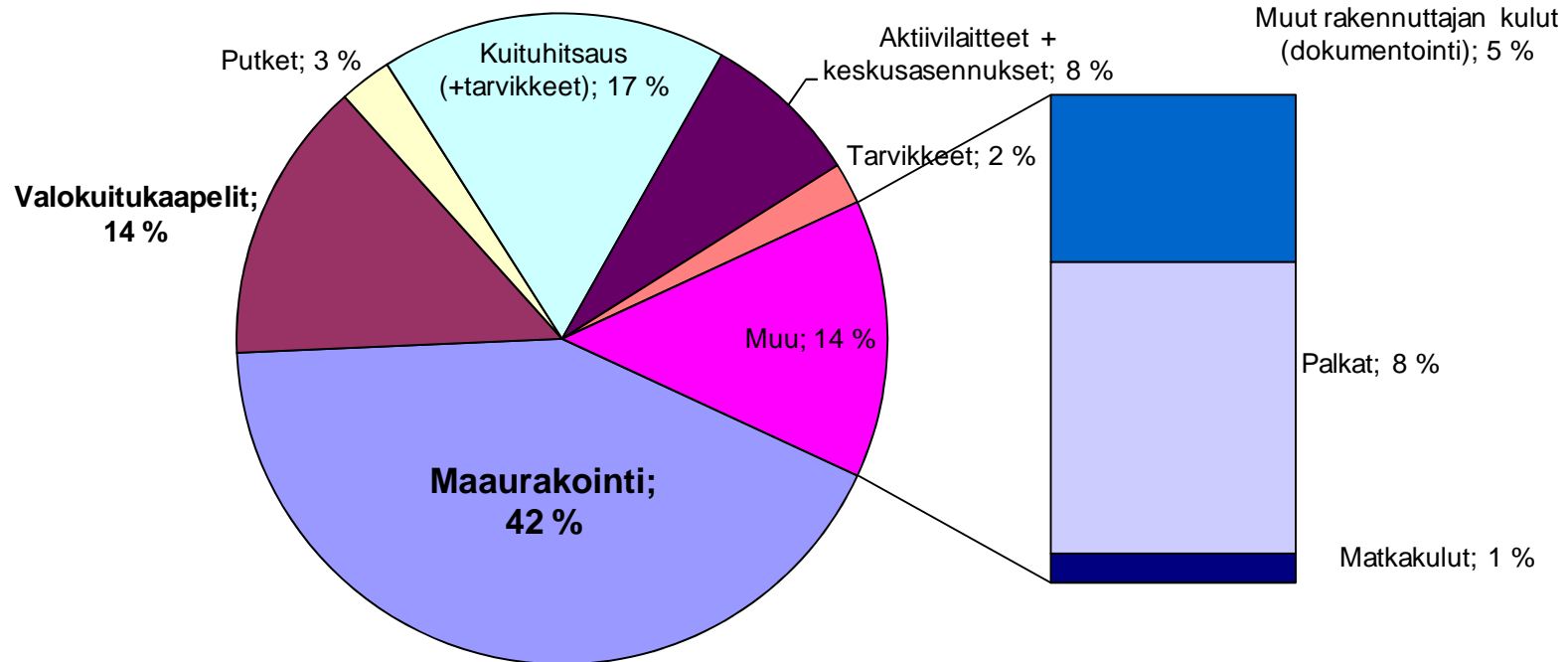

ONKO TULEVAISUUS LANGATON?

- 3G
- HUOM!
- tukiasemat tarvitsevat kuidun tiedonsiirtoa varten
- yhteys jaettua kapasiteettia
- nopeus vaihtelee ja esitetyt maximit saatavissa vain harvoin
- sähkönkulutus
- vaihtelevat sääolosuhteet ja maastonmuutokset

Kyläverkon kustannusjakauma, keskihinta 7,84€/m, 4015 €/liittymä, 512 m/liittymä

Avoimet verkot Etelä-, Keski- ja Pohjanmaan maakunnissa

